C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.4r-241/25 Judecătoria Orhei, sediul Central
Nr.PIGD 4-24131271-03-4r-25022025 Judecător Mihail Proca

D E C I Z I E
În numele Legii

10 iulie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Orhei, Liliana Vascan declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025, privind examinarea cauzei contravenționale în privința lui Mariei Vieru învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art.263 alin.(1) Cod contravențional.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 31 octombrie 2024, de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție Orhei, Liliana Vascan, a fost emisă decizia asupra cauzei contravenționale nr. DAC01 070070, în privința Mariei Vieru, prin care numita a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 263 alin.(1) Cod contravențional, pe faptul că, ”la 10 septembrie 2024, în perioada orelor 9.00-10.00, în localitatea Step-Soci, raionul Orhei, a desfășurat activitate ilegală de întreprinzător fără înregistrare, manifestată prin comercializarea băuturilor alcoolice (vin) de la domiciliu, ignorând prevederile Legii nr.845 din 03 ianuarie 1992”.

La 18 noiembrie 2024, în Judecătoria Orhei, sediul Central a parvenit spre examinare, contestația depusă de petiționara Vieru Maria, împotriva deciziei agentului constatator nr.DAC01 070070 din 31 octombrie 2024, de sancționare a sa în temeiul art.263 alin.(1) Cod contravențional.

În motivarea contestației a invocat faptul, că faptele sale nu reflectă elementele constitutive ale contravenției de care a fost învinuită. Nu a comercializat vin la data de 10 septembrie 2024. Soţul ***** a tăiat via în primăvara acestui an şi nu mai face vin. Ea este în etate şi nu are posibilitatea să facă vin, dar nici nu mai are nevoie de vin. Nici ea nici soţul nu consumă băuturi alcoolice, deoarece au probleme de sănătate. Crede că cineva vrea să-i facă rău şi i-a provocat aceste probleme, dar consideră că nu sunt probe veridice, reale şi concludente care ar sta la baza unei învinuiri. În decizia asupra cauzei contravenționale la pct.5. Fapta contravențională, nu sunt indicate concret acțiunile sale, şi cui şi cât ar fi comercializat băuturi alcoolice. Ea nici nu a știut că a fost întocmită această decizie asupra cauzei contravenționale, motiv pentru care nu este semnătura ei, fiind întocmită în lipsa sa. A aflat despre această decizie abia la data de 07 noiembrie 2024 când a recepționat prin oficiul poștal copia procesului-verbal. Din acest motiv este necesară repunerea în termenul de contestare. În ziua în care a primit copia procesului-verbal a achitat suma de 750 de lei, căci a ştiut că poate avea probleme dacă nu va plăti. Astfel, consideră că va trebui să fie restituită amenda achitată în cazul în care va fi anulată decizia asupra cauzei contravenționale. Dat fiind faptul că nu au fost consemnate anumite circumstanțe la care s-a făcut referire în decizie, a datelor şi faptelor indicate la art. 443 Cod contravențional consideră că procesul-verbal sus vizat este lovit de nulitate şi nu produce efecte juridice.

A solicitat admiterea contestației cu anularea deciziei şi a procesului-verbal cu privire la contravenție întocmite la 31 octombrie 2024 de către Inspectoratului de poliție Orhei, în privința sa, cu dispunerea restituirii amenzii achitate în sumă de 750 lei din contul statului în beneficul său.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central din 22 ianuarie 2025 a fost admisă contestația contravențională depusă de Vieru Maria cu dispunerea anulării deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale nr.DAC01 070070 din 31 octombrie 2024 și cu încetarea procesului contravențional în privința lui Vieru Maria, în temeiul art.263 alin.(1) din Codul contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

Hotărârea instanței de fond a fost atacată cu recurs de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție Orhei Liliana Vascan, care a solicitat admiterea recursului declarat de către Inspectoratul de poliție Orhei împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 22 ianuarie 2025, cu casarea acesteia și admiterea demersului înaintat de către IP Orhei.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- în cadrul sancționării Mariei Vieru nu au fost încălcate prevederile legale menţionate mai sus, aceasta fiind prezentă în momentul perfectării procesului verbal cu privire la contravenţie, însă a refuzat de a semna. Prin încheierea judecătorului Mihail Proca s-a menționat ”prin activitate de întreprinzător se are în vedere activitatea de fabricare a produselor, executarea lucrărilor şi prestare a serviciilor, desfășurate de cetăţeni etc”
- totodată, în cadrul completării procesului verbal cu privire la contravenție nu au fost încălcate prevederile art. 443 Cod contravențional.
- în cadrul examinării demersului înaintat către Judecătoria Orhei, au fost prezentate probele şi anume: audierea martorilor, care locuiesc în localitatea Step-Soci, raionul Orhei şi care au procurat vin de la Vieru Maria. Totodată, se reține și faptul, că contravenienta Vieru Maria, recunoscând faptul contravenției a achitat integral amenda contravențională, fapt confirmat de aceasta în ședință de judecată.
- instanța eronat a interpretat şi aplicat prevederile legale: (1) Persoanele care au săvârșit contravenţii sânt egale în faţa legii şi a autorităţilor publice şi sânt supuse răspunderii contravenţionale fară deosebire de rasă, naţionalitate, limbă, religie, sex, apartenenţă politică, avere, origine socială sau de orice altăjsituaţie. (2) conform prevederilor Constituţiei, ale altor legi şi/sau ale tratatelor internaţionale la care. Republica Moldova este parte, anumite categorii de persoane pot beneficia de condiţii speciale de urmărire contravenţională sau de garanţia de a nu fi supuse urmăririi şi răspunderii contravenţionale.
- consideră că instanța de judecată a emis o încheiere ilegală şi a dat o apreciere greșită normelor legale, aplicabile cazului dat.
- prin adoptarea unor astfel de încheieri se încurajează comiterea contravențiilor în continuare de către făptuitori, pare rămân nepedepsiți, în special Vieru Maria.
- mai mult, adoptarea unor astfel de soluții contravine dreptului la un proces echitabil din perspectiva drepturilor victimei, prin avantajarea nejustificată a contravenientului faţă de aceasta. Astfel, victima ar fi lipsită de o satisfacție

echitabilă în ipoteza în care vinovăţia contravenientului este demonstrată, însă sancţiunea aplicată nu este executată.
- lipsa investigării efective şi impunitatea persoanelor vinovate de comiterea unor astfel de acte poate constitui un eșec al statului de a-şi respecta obligaţiile procedurale pozitive pe care le pretind articolele 3 şi 8 din Convenţia Europeană, iar investigația ar trebui să conducă, în principiu, la stabilirea faptelor cazului, la identificarea şi la pedepsirea celor responsabili.
De . asemenea, investigația trebuie să respecte condițiile independenței, efectivităţii, promptitudinii şi reacției rezonabile şi accesibilității victimei.

Potrivit art.471 alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților, potrivit alin.(2), instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

La data de 12 februarie 2025 referință în instanța de recurs a depus contravenienta Vieru Maria care consideră că instanța de judecată a elucidat toate faptele şi stabilit corect şi legal că decizia agentului constatator se declară nulă şi s-a încetat procesul contravențional pornit în privinţa ei în temeiul art. 263 alin. (1) Cod contravenţional, or ea nu a comercializat vin pe data de 10 septembrie 2024, soţul ei, ***** a tăiat via în primăvara anului 2024 şi nu mai fac vin. Ea şi soţul sunt în etate şi nu au posibilitate să facă vin, dar nici nu mai au nevoie. Ambii nu consumă băuturi alcoolice deoarece au probleme de sănătate.

Mai mult ca atât indică că în decizia asupra cauzei contravenționale la pct.5. ”Fapta contravenţională” nu sunt indicate concret acțiunile ei şi cui şi cât i-ar fi comercializat băuturi alcoolice. Ea nici nu a știut că a fost întocmită această decizie asupra cauzei contravenționale, fiind întocmită în lipsa ei.

Opinează că instanța de fond corect a apreciat faptul că nu au fost consemnate anumite circumstanțe la care s-a făcut referire în decizie, a datelor şi faptelor indicate la art. 443 Cod contravențional, consideră că procesul-verbal vizat la caz este lovit de nulitate şi nu produce efecte juridice, or Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care s-a întocmit, în acest context respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 Cod contravențional

este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma ar. 445 din Codul contravențional, însă în speţă, agentul constatator nici nu a întocmit procesul-verbal, prin care să fie individualizată fapta ilicită, însă a întocmit decizie, or conform art. 444 alin. (1) Cod contravențional: în cazul pluralității de contravenții săvârşite de aceeaşi persoană, constatată în același timp de acelaşi agent, a căror soluţionare ţine de competența aceluiași organ, se încheie un singur proces-verbal sau, după caz, o decizie asupra cauzei contravenționale. Nu este clar din ce motiv agentul constatator a decis să fie emisă o decizie şi nu un proces-verbal.

Reiterează că instanța de fond corect a apreciat probele agentului constatator şi anume instanța consideră că explicațiile lui ***** ş ***** au fost administrate contrar procedurii şi nu pot fi puse la baza hotărârii, or declarațiile persoanelor urmau a fi reflectate într-un proces - verbal de audiere, care să corespundă rigorilor art.260 Cod de procedură penală. Totodată la materialele cauzei nu au fos1 administrate alte probe (procese-verbale de cercetare, de ridicare a bunurilor şi corpuri delicte) care să confirme cele constatate de către agentul constatator.

Din materialele prezentate de către agentul constatator, instanţa a stabilit că, nu au fost întreprinse toate măsurile legale în vederea probării vinovăției pretinsului făptuitor şi examinării corecte a cazului cu administrarea de probe care ar fi stabilit existența sau lipsa încălcării legislației de către acesta. în acest context, instanța a reținut că, prezumția de nevinovăţie a persoanei prevalează în cazul dat, iar sarcina probei îi revine agentului constatator, sarcină cu care acesta din urmă nu s-a isprăvit, toate dubiile urmând a fi interpretate în favoarea făptuitorului. Pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, că lipsesc careva probe pertinente, concludente şi utile despre existenţa faptului contravenţiei, instanţa de judecată reţine că fapta contravenţională prevăzută de art. 263 alin.(1) Cod contravenţional, în acţiunile sale nu a fost probată. Se reiterează că simpla expunere de către agentul constatator a circumstanţelor care au avut loc, nu constituie o probă suficientă în vederea constatării caracterului ilegal al acţiunilor contravenientului. Lipsa unor alte probe certe şi echitabile denotă, în consecinţă, caracterul ilegal al procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind insuficientă probarea faptei contravenţionale doar în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie şi afirmaţiile agentului constatator.

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că recursul urmează a fi respins ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate, respectiva soluție fiind adoptată în corespundere cu prevederile art.473 alin.(1) lit.c) Cod contravențional, potrivit căruia, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: ...este nefondat.

Lecturând hotărârea contestată, Colegiul ajunge la concluzia că respectiva corespunde cerințelor art.462 alin.(1) Cod Contravențional, fiind legală, întemeiată și motivată.

În motivarea concluziei adoptate Colegiul reține, examinarea obiectivă de către instanța de fond a cauzei în limita faptei reținute în conținutul procesului verbal contravențional, ca unicul act procesual întocmit de către agent în vederea probării acuzațiilor aduse, ne confirmat prin alte date obiective, ce în sensul jurisprudenței CtEDO nu poate fi asimilat bazei probante, creând un dezechilibru între părțile procesului contravențional, prin încălcarea principiului contradictorialității și dreptății, statuat la art. 7 Cod contravențional.

În acest sens, analizând materialul oferit de către agentul constatator pentru soluționarea speței privind acuzarea adusă Mariei Vieru de comiterea contravenției prevăzute de art. 263 alin. (1) Cod contravențional, instanța de fond a reiterat că concluzia agentului constatator cu privire la vinovăția contravenientei s-a bazat pe următoarele probe: - conţinutul explicaţiei lui ***** din 11 septembrie 2024, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta; - conţinutul explicaţiei lui ***** din 11 septembrie 2024, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta; - conţinutul raportului agentului de poliţie al Inspectoratului de poliție Orhei, Liliana Vascan din 12 septembrie 2024, prin care a sesizat că, desfăşurând activitate în localitatea Step-Soci, raionul Orhei, ... a stabilit faptul că Vieru Maria comercializează de o perioadă îndelungată băuturi alcoolice de la domiciliu şi anume vin..; -conţinutul procesului-verbal din 12 septembrie 2024 de audiere a martorului *****, în care au fost fixate argumentele invocate de acesta; - procesului-verbal din 12 septembrie 2024, de audiere a persoanei în privinţa căruia a fost proces contravenţional, Vieru Maria, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta; - conţinutul procesului-verbal de constatare din 13 septembrie 2024, al agentului de poliţie al Inspectoratului de poliție Orhei, Liliana Vascan; - adresarea Inspectoratului de poliție Orhei din 13 septembrie 2024, către Agenţia Naţională Siguranţa Alimentelor, referitor la acţiunile lui Vieru Maria; - conţinutul

informaţiei de la Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor din 24 septembrie 2024, înregistrată la Serviciul Fiscal de Stat cu nr.4510-A la 30 septembrie 2024; -conţinutul informaţiei Serviciului Fiscal de Stat din 24 octombrie 2024, înregistrată la Inspectoratul de poliție Orhei cu nr.9670 la 30 octombrie 2024.

Relevant întru susținerea soluției adoptate de instanța de fond este și faptul că la caz obiectiv s-a reținut că versiunea acuzării, în varianta formulată, este confirmată prin raportul agentului de poliție al Inspectoratului de poliție Orhei, Liliana Vascan din 12 septembrie 2024, care a sesizat că, desfăşurând activitate în localitatea Step-Soci, a stabilit faptul că Vieru Maria comercializează de o perioadă îndelungată băuturi alcoolice de la domiciliu şi anume vin, totodată cele invocate de agentul constatator în raport, se pretind a fi confirmate prin explicațiile lui ***** şi *****, declarații care just s-a stabilit de instanța de fond că ar fi fost administrate contrar procedurii deci nefiind posibil de a fi puse la baza hotărârii, or declarațiile persoanelor urmau a fi reflectate într-un proces - verbal de audiere, care să corespundă rigorilor art.260 Cod de procedură penală, ceea ce la caz nu se atestă, și contravine prevederilor legale ale art. 425 alin.(7) Cod contravențional, potrivit cărora, *procesului contravențional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod,* la fel reținându-se la caz că la materialele cauzei nu au fost administrate alte probe (procese- verbale de cercetare, de ridicare a bunurilor şi corpuri delicte) care să confirme cele constatate de către agentul constatator.

La speță oportun s-a concluzionat referitor la faptul, că nu au fost întreprinse toate măsurile legale în vederea probării vinovăției pretinsului făptuitor şi examinării corecte a cazului cu administrarea de probe care ar fi stabilit existența sau lipsa încălcării legislației de către acesta.

Colegiul penal va rămâne solidar cu soluție emisă la caz și prin prisma faptului că argumentele agentului constatator, în sensul învinuirii sunt declarative or, acesta urma a constata cu certitudine dacă Vieru Maria, este sau nu antreprenor, activitatea pretins ilegală a acesteia poartă un caracter permanent sau ocazional, acesta fiind un factor determinant în stabilirea vinovăției de comiterea faptei contravenționale, prevăzută de art. 263 alin.(1) Cod contravențional, or prezumția de nevinovăție a persoanei prevalează în cazul dat, iar sarcina probei îi revine

agentului constatator, sarcină cu care acesta din urmă nu s-a isprăvit, toate dubiile urmând a fi interpretate în favoarea făptuitorului.

Instanța de recurs ca și instanța de fond relevă că simpla expunere de către agentul constatator a circumstanțelor care au avut loc, nu constituie o probă suficientă în vederea constatării caracterului ilegal al acțiunilor contravenientului. Lipsa unor alte probe certe şi echitabile denotă, în consecință, caracterul ilegal al procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind insuficientă probarea faptei contravenționale doar în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție şi afirmaţiile agentului constatator.

Colegiul penal notează că în circumstanțele constatate și descrise just s-a concluzionat referitor la imposibilitate stabilirii vinovăţiei Mariei Vieru în săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 263 alin. (1) din Codul contravenţional, situație în care sunt incidente prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, conform căror *în cazul în care se constată că nu există faptul contravenţiei, instanţa încetează procesul contravenţional*.

În raport cu constatările supra expuse, ține de menționat caracterul neargumentat, nemotivat și pur declarativ a recursului formulat, în conținutul căruia se regăsește doar transpunerea anumitor norme legale și procesual-contravenționale, fără motivarea relevanței lor cazului din speță, fapt ce reduce posibilitatea verificării anumitor argumente, posibil prezumate de recurent, neprezentând suplimentar careva date obiective ce ar demonstra corectitudinea soluției de atragere a contravenientului la răspunderea contravențională.

În conformitate cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Liliana Vascan declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025, privind examinarea cauzei contravenționale în privința lui Mariei Vieru învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art.263 alin.(1) Cod contravențional, hotărâre care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca

Judecătorii Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache